

# P v agisu

IZDAJA UREDNIŠTVO GLASILA »V AGISU«. IZHAJA TEDENSKO. UREJA MAKS MENONI. RAZMNOŽUJE SPLOŠNI SEKTOR

Št. 4

Datum: 30.1.1985

Leto izdaje: I

## NAŠE SAMOUPRAVLJANJE ...

Na 20. redni seji DS DO 4.2.1985 bomo razpravljali o 15 točkah dnevnega reda. Torej delegate čaka naporen dan. Prav pa bi seveda bilo, da bi o dnevnem redu DS DO razpravljali v vseh sredinah, tako da bi bili delegati "oboroženi" s stališči baze. Ponekod so si te stvari že utrle svoje tirnice, drugod pa seveda to še peša. Predvsem pa se zatakne pri povratnih informacijah. To je o seznanjanju baze o poteku razprav in končnih sklepih.

Na ponedeljkovi seji DS DO bo med drugim tekla razprava o:

- razpisu referenduma za sprejem SaS o skupnih osnovah in merilih za pridobivanje in razporejanje sredstev za OD in skupno porabo ter SaS o združitvi v DO AGIS;

- pristopu k realizaciji RPU DO Agis;

- Posebej pa velja opozoriti na obravnavo predsanacijskih postopkov za TOZD, ki so izkazale po devetmesečnih obračunih motnje v poslovanju; tu gre za Komercialo, Vzdrževanje, Veliko opremo ter za predsanacijski postopek za TOZD Kovins-ka obdelava, ki je izkazalo izgubo v 9 mesečnem poslovanju.

Poslovni odbor DO ugotavlja, da je po devetmesečnem poslovanju tudi TOZD Avtooprema-TAP poslovala z motnjami, da pa kljub temu ni v določene, času posredovala na samoupravne organe DO predsanacijskega programa za odpravo motenj. Zato se prdlaga DS DO, da v skladu s 17. členom naloži delavcem te TOZD, da morajo predsanacijski program sprejeti najkasneje v 30 dneh.

- dodelitvi kadrovskega stanovanja.

Na podlagi razpisa na dela oz. naloge "Razvijanje proizvodov II" je bil izbran Dušan Fornezzi, dipl. ing. strojništva iz Maribora, ter se mu dodeli kadrovske stanovanje, ki je bilo objavljeno v razpisu.

- obravnava bo tekla o delu komisije za MID za leto 1984 in seznam obravnavanih predlogov. O tem smo obširno poročali v prejšnji (3. št.) številki našega glasila.

- V eni šrejšnjih številk smo na kratko poročali o prošnji DO "Zorka" Šabac za prolongacijo kredita. Z DO "Zorka" Šabac imamo trajnejše poslovne odnose, ker nam ta DO dobavlja Zn ligure. Ker smo močno zainteresirani za redno dobavo Zn ligur, odločitev delegatom najbrž ne bo težka.

- Tudi o naslednji točki, ki govori o zmanjšani delovni zmožnosti in ne domestila OD smo že obširno poročali v 2. številki našega glasila, pravtako pa je bila ta točka že predmet razprave na IO konference 000 tako da smatram, da je problematika vsem že dobro znana.
- Predlaga se sprememba firme, in sicer "AGIS, tovarna avtomobilske opreme in servisi, r.o."
- Imenovanje delovne skupine za reorganizacijo poslovanja TOZD Komerciala in preureditev v delovno skupnost Komerciala.
- kot zadnja točka je predvidena razprava o ukrepih za izboljšanje poslovanja v DO.

Torej je materiala veliko, od vseh nas pa je odvisno, kako bodo odločali delegati. Naj vam nikoli ne bo žal časa za poglobljeno razpravo in pomenek o točkah dnevnega reda samoupravnih organov, ne samo DS DO, čeprav je ta še tako pomemben.

M.

### O ČEM RAZPRAVLJATI OB ZAKLJUČNIH RAČUNIH?

Obravnavanje rezultatov gospodarjenja po zaključnih računih je v ozdih že dolgotrajna in utečena (tudi sindikalna) aktivnost, tako da organizacijskih pristopov najbrž ni treba posebej in ponovno razdelovati. To pomeni, da za učinkovitejšo razpravo, še prej pa razumljiva poslovna poročila in na koncu za dobre ukrepe za boljše gospodarjenje ni mogoče nič več in bolje narediti pri pripravi gradiv in razprav, in formiranju in vzpodbujanju ter odločanju o tem.

Sindikata in seveda delavcev ne zanima toliko računovodski vidik zaključnega računa, kot ga je treba do določenega roka poslati službi družbenega knjigovodstva.

Ob razpravi o predlogu zaključnega računa tudi ponavadi ni mogoče kaj bistvenega spreminjati v delitvi dohodka. Zato je toliko pomembnejše namesto formalne razprave o zaključnem računu opravimo vsebinsko razpravo o uspešnosti našega gospodarjenja in to povežemo s pripravo kvalitetnih letnih in srednjeročnih planov ter s sprejetjem ukrepov za izboljšanje rezultatov gospodarjenja v letu 1985. To se pravi, da je pomembno v teh razpravah ugotoviti, kako bomo zaustavili nadaljnje padanje realnih osebnih dohodkov, kako bomo z zniževanjem stroškov vplivali na njihovo rast cen in uveljavili bolj stimulatивно delitev osebnih dohodkov.

Letos pa še posebej poudarjamo, da je lastne dosežene rezultate nujno primerjati z rezultati sorodnih ozdov, v skupini ali podskupini dejavnosti. Brez takih primerjav je vsako indeksno prikazovanje lastnih rezultatov manj merljivo.

Sindikalne organizacije naj vztrajajo, da bodo razprave ob zaključnih računih osredotočene na štiri vsebinske sklepe in sicer:

- ocena kakovosti pridobivanja dohodka (dohodek na delavca, dohodek angažirana sredstva - primerjava s sorodnimi ozdi, koliko je dohodek rezultat večje proizvodnje, višje produktivnosti, boljšega izkoriščanja proizvodnih zmogljivosti, zmanjševanja materialnih stroškov, zniževanja dela in sredstev, posodabljanja tehnološkega procesa, kolikšen pa zgolj posledica višjih cen, kolikšen del dohodka je pridobljen na podlagi inovacij, ali je del dohodka rezultat izjemnih ugodnosti);

- ocena kakovosti razporejanja in delitve dohodka (ali je doseženi dohodek razporejen skladno z družbenimi usmeritvami, kakšna so bila razmerja med osebnimi dohodki na delavca in akumulacijo na angažirana sredstva, v primerjavi s sorodnimi ozdi v tekočem srednjeročnem obdobju, kakor je razporejen del dohodka, ki je rezultat izjemnih ugodnosti, kako je razporejen del dohodka pridobljen na podlagi inovacij, kakšno je razmerje med osebnimi dohodki in akumulacijo v dohodku in kakšen je vzrok za tako dobro ali slabo razmerje);
- ocena kakovosti gospodarjenja z denarjem (kakšen je likvidnostni položaj tozda, kakšen je obseg dinarske ali devizne zadolžitve - ukrepi za zmanjšanje kreditne odvisnosti, kakšni so bili ukrepi za lastno razbremenjevanje, kakšna je razlika med prejetimi in plačanimi obrestmi, kakšen je koeficient obračanja obratnih sredstev);
- konkretizacija ciljev ekonomske politike v planih ozdov (kaj načrtujemo za višjo raven proizvodnje in izvoza, izboljšanje ekonomičnosti in produktivnosti - da bi dosegli tak dohodek, ki bo omogočal rast realnih osebnih dohodkov in akumulacije, kako bomo z zniževanjem stroškov vplivali na nižjo rast cen, kako bomo dosegli stimulativnejšo delitev na samoupravnih sporazumov dejavnosti in v letnih planih postavili ustrezna, na podlagi resolucije določena razmerja med akumulacijo in brutto osebnimi dohodki).

Ob vsem tem pa ne gre pozabiti tudi na (ne)dosežene rezultate pri uvečljavljanju delitve po delu in rezultatih dela (ali je bilo ustrezno vrednoteno proizvodno in kreativno delo ter delo v težjih delovnih pogojih, ali je sistem delitve osebnih dohodkov stimuliral k zmanjševanju materialnih stroškov, kakšna je bila višina osebnih dohodkov izplačanih na osnovi inovacij, ali je bila materialna in socialna varnost delavcev zagotovljena z osebnimi dohodki in vzajemnostjo ter solidarnostjo).

V vseh teh pripravih in razpravah pa je vloga sindikalnih organizacij in organov taka: zahtevati, da poslovodni organi pravočasno pripravijo in predložijo v razpravo poročila; delavskim svetom predlagati, da ob ugotovitvi zaključnega računa istočasno ocenijo tudi učinkovitost dela poslovodnih delavcev in delavcev s posebnimi pooblastili (520., 521. člen ZZD), zagotoviti, da bodo zbori delavcev sklepali o predloženih poročilih in ukrepih za učinkovitejše gospodarjenje ter predlagali dodatne ukrepe; zahtevati, da bodo delavski sveti odločali o predlogih ukrepov za boljše gospodarjenje; sindikalne organizacije in organi pa naj tudi sami izoblikujejo lastno stališče do teh vprašanj ter z njimi seznanijo delavske svete in zbore delavcev.

(Center DE za razvijanje obveščanja v OZD)

Raziskovalna naloga

"NESREČE PRI DELU IN ALKOHOL"

V razpravah z vodilnimi in strokovnimi delavci v delovni organizaciji in ostalimi službami v delovni organizaciji sem se že v preteklem letu odločil, da bi v tem letu raziskal nesreče pri delu in njihovo povezanost z alkoholom.

Nesreče pri delu v naši delovni organizaciji sicer počasi, a vztrajno kupadajo. Toda s 1.6.1984 so se nad delovno organizacijo zgrnili vsi stroški v zvezi z njimi. Delovna organizacija mora poleg 100 % nadomestila zaradi nezmožnosti za delo poravnati tudi celotno medicinsko

oskrbo ponesrečenca z boknišničnim zdravljenjem in porabljenim sanitetnim materialom vred in tudi poklicno rehabilitacijo.

V raziskavi želim zajeti po možnosti vse delavce, ki se bodo med 1. 1985 in 28.2.1986 poškodovali na delu.

Ne nameravam obravnavati poškodb na poti z dela in na delo. Vsem zgolj raj omenjenim ponesrečenim delavcem bomo po nudi medicinski pomoči opravili "Alkotest" in izpolnili že pripravljeno anketo. Rezultati do uporabljeni le v raziskovalne namene.

Problem alkoholizma v naši delovni organizaciji je po dosedanjih izsledkih tri-letnega dela dokaj pereč. V svetu so ugotovitve podobnih raziskav pokazale, da je alkohol kot eden izmed vzrokov prisoten v 30 - 70 % nesreč pri delu.

Izsledki raziskave bodo uporabljeni za načrtovanje preventivnih ukrepov v delovni organizaciji pri preprečevanju takih pojavov.

Pri raziskavi bi apeliral tudi na vse vodilne delavce (oddelkovodje, izmenovodje, obratovodje), da bi v drugi in tretji izmeni po pooblašilih samoupravnega sporazuma o varstvu pri delu (členi od 16 - 53) pravilnika o delovnih razmerjih, člen 165 in 166, v imenovanem obdobju opravili omenjeni preizkus vsem ponesrečencem, kjer bi to bilo mogoče in rezultat testiranja skupaj z internim zapisnikom o nesreči na delu posredovali v OA ali osebno zdravniku.

Zdravnik medicine dela  
dr. Rajko Brglez

#### KAKO SE USPEŠNEJE SPOPASTI S PROBLEMOM ALKOHOLIZMA?

V soboto, 26. januarja 1985 je bila v Domu Franca Krambergerja redna lastna skupščina Kluba zdravljenih alkoholikov občine Ptuj. Kot gost sta se tega srečanja udeležila tudi dva predstavnika naše delovne organizacije: vodja DSSS in predstavnik informiranja.

Kaj lahko povemo o skupščini?

Najprej to, da je delovno predsedstvo organiziralo delo skupščine uspešno in na zavidnem nivoju. Formalna plat poteka je bila dosledno uveljavljena, kljub temu pa dnevni red ni izzvenel suhoparno. Posamezni poročevalci so namreč zelo neposredno, doživeto in iskreno podali svoje prispevke. Pred nami so se zvrstila poročila predsednika kluba, tajnika, blagajnika in nadzornega odbora, ki so jih podali posamezniki kot odsev življenja in dela kluba v preteklem letu. Sledilo je strupeno poročilo terapevtske skupnosti, ki ga je podal dr. Rajko Brglez. V svojem jedrnatem prispevku je opozoril na alkoholizem v delovni organizaciji in probleme v zvezi z njim. Spregovorila je tudi dr. Zlatica Ivetič, ki je povedala, da pri 50-tih zdravljenjih zdravljenje ni bilo uspešno. Ta številka pa vsekakor pred nas postavlja nove naloge in nalagam, da izboljšamo učinkovitost zdravljenja.

V nadaljevanju je bilo zelo zanimivo poročilo skupine C, ki ga je podal tov. Ludvik Fras. Skupina C je ena izmed treh delovnih skupin kluba, ki se je organizirala v okviru DO AGIS. Skupina C je ob nastanku leta 1983 štela 6 članov, danes pa ima že 20 članov.

S tem so bila poročila podana in sledila je razprava. Pokazalo se je, da so bili med povabljenimi tudi predstavniki podobnih klubov iz drugih mest: Maribora, Pohorskega doma, Murske Sobote in Ormoža. Razvne

burna razprava okrog izkušenj posameznih klubov pri zdravljenju, ki pokazala različne poti do istega cilja. Po končani razpravi je sle-la še podelitev posebnih priznanj članom kluba za 1, 3 in 5-letno stinenco.

sporočenem in vedrem vzdušju je skupščina zaključila z delom, prija-ljski pogovor pa se je nadaljeval.

odnev skupščini pa vsekakor lahko pripišemo naslednja vprašanja em nam v premislek: Ali sploh poznamo alkoholizem kot eno od bolezni šega časa? Kje so vzroki, kakšne posledice alkoholizma? Kako ga zdra-ti?

RB

## OG SOCIALNO OGROŽENIH SE NEZADRŽNO ŠIRI ...

dno več govorimo o padanju življenjskega standarda, ki je danes dose-  
l že zelo nizko raven. Rečna vrednost osebnih dohodkov je iz dneva v  
manjša. Cene pa, kot da se sploh ne nameravajo zaustaviti. Jasno je,  
se počasi, a vendar vztrajno širi krog tistih, ki živijo na meji  
osnega. Lahko bi rekli, da postajajo vse bolj socialno ogroženi, to  
pomeni, da si ne morejo več zagotavljati normalnih pogojev za življe-  
e. Če mora nekdo zato, da preživi, prodati premičnine (televizijo,  
alni stroj, se odpovedati časopisu itd.), lahko mirno rečemo, da je  
cialno ogrožen. Kako ustaviti širjenje kroga ljudi, ki ne morejo več  
eživljati sebe in družine? Skrb sindikata bo tudi letos usmerjena pred-  
em v borbo proti socialni ogroženosti. To je bila tudi ena glavnih  
n na letnih sestankih OOS TOZD in DSSS. Pravtako pa sem prepričan,  
bo to osrednja tema na letnem sestanku konference sindikata DO, ki  
v petek, 1.2.1985 v ODP.

dvomno, da je uspeh sindikata odvisen od prispevka vsakega posamezni-  
go to pa pomeni nas vseh.

vogalom je slišati veliko kritik na račun dela sindikata, pa tudi  
talih DPO. Prav pa bi bilo, če bi ti "kritiki" povedali, kaj jih teži,  
pravem mestu. Najbolj pravo mesto pa je gotovo letni članski sesta-  
k sindikata. Torej naj ne bo izgovorov za neudeležbo.

M.

## TEM BO TEKLA RAZPRAVA NA SKUPŠČINI KULTURNE SKUPNOSTI OBČINE PTUJ

14. zasedanju bo tekla razprava o zakonu o zaščiti naravnih in kul-  
nih dediščinah, o predlogu za podelitev priznanj kulturne skupnosti  
Ptuj za leto 1984 ter o dejavnosti kina, kar je mnogim od nas  
precej tuje.

kon o naravni in kulturni dediščini, sicer že v veljavi od leta 1981,  
dar se postavlja vprašanje, kako ga uresničujemo.

java SR Slovenije opredeljuje varovanje naravne in kulturne dediščine  
dejavnost posebnega družbenega pomena, za katere organizacijo in  
covanje je potreben poseben zakon. Ta zakon je prinesel v organiza-  
jo varovanje nekaj novosti, ki so vplivale na organiziranost in delo  
omeniške službe v tekočem obdobju, obenem pa je tudi razširil njeno  
dejavnost. Take novosti in usmeritve za vse nosilce varovanja so na-  
ednje:

- Naravna in kulturna dediščina sta varovani po samem zakonu.
- Tiste dele naravne in kulturne dediščine, ki imajo še posebno zgodovinsko, estetsko, znanstveno vrednost.

Kot naslednja točka bo obravnavala in potrditev sklepa za podelitev priznanj kulturne skupnosti občine Ptuj za leto 1984.

Kot smo že navedli, gre za priznanje za delo najbolj prizadevnih posameznikov in tudi oddelkov, ki se ukvarjajo na področju kulture. Za leto 1984 skupščina predlaga podelitev VELIKE OLJENKE zgodovinskemu arhivu, ki bo v letu 1985 proslavil 30 letnico obstoja in delovanja. OLJENKA bo podeli tov. Nataši Vodušek za za usluge na področju kulturne dejavnosti od leta 1968 do danes.

Nadalje bo tekla razprava o dejavnosti Mestnega kina. Predsedstvo se je odločilo, da bo na seji skupščine na kratko seznanilo delegate o omenjeni dejavnosti. Po končani skupščini si bodo delegati ogledali v počastitev slovenskega kulturnega praznika film "Praznovanje pomladi", ki nam je po vsebini zelo blizu.

VF

## POSTOPEK UGOTAVLJANJA NADPOVPREČNIH REZULTATOV DELA

Osebni dohodek delavca je sestavljen iz dela, ki mu pripada na osnovi živega dela, iz dela, ki mu pripada na osnovi minulega dela, in dela, ki mu pripada na podlagi ustvarjalnosti (na podlagi inovacije, racionalizacije ali druge oblike ustvarjalnosti).

Osebni dohodek, ki ga delavec dobiva na podlagi živega dela, je sestavljen iz dveh delov. Iz dela, ki delavcu pripada za povprečni, planirani pričakovani oziroma določeni rezultat dela, in iz dela, ki mu pripada za nadpovprečni, nadplanirani, pričakovani oziroma določeni rezultat dela. V tem sestavku se bomo omejili zgolj na postopek ugotavljanja rezultatov dela tega slednjega dela osebnega dohodka.

Za ugotavljanje dela osebnega dohodka, ki delavcu pripada za dosežene nadpovprečne delovne rezultate, se uporabljajo v glavnem tri metode in sicer:

- a) z merjenjem
- b) z oceno izpolnitve delovnega programa
- c) prosto ocenjevanje rezultatov dela oziroma opravljenega dela.

Postopek ugotavljanja delovne uspešnosti je vezan, odvisen od predpisane metode za ugotavljanje delovnih rezultatov. Vendar pa se postopki v glavnem razlikujejo le v prvi začetni fazi, to je v tem, kdo da pobudo oziroma predlog za oceno delovne uspešnosti. Če se uporablja metoda merjenja, je dejansko delavec tisti, ki bo predložil evidenco doseženih rezultatov v potrditev pristojnemu organu. Pri ostalih dveh metodah bo predlog za oceno pripravil pooblaščen delavec, ki je odgovoren za oceno drugih delavcev. V določenih primerih je to delavec, ki opravlja dela oziroma naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, ali pa celo sam individualni poslovodni organ oziroma predsednik kolegijskega poslovodnega organa. So pa tudi primeri, ko je za pripravo predloga ocene zadolžena posebna komisija, sestavljena iz delavcev delovne skupine, v kateri ocenjevani delavec dela.

Predlog ocene delovne uspešnosti nato obravnava in sprejme sklep o oceni za to pristojni organ. Pristojni organ je, bodisi komisija za delovna razmerja, komisija za gospodarske razmere, komisija za delitev sredstev za osebne dohodke, ali pa poseben organ, ki je pristojen le za ocenjevanje delovne uspešnosti. Odločitev tega organa je dokončna, v kolikor delavec ne zahteva varstva pravic zoper njegovo odločitev.

Postavlja se vprašanje, ali rezultate dela lahko pravno veljavno ugotavlja posamezni delavec. Obstajajo samoupravni splošni akti, ki za to pooblašajo posameznega delavca. Kolikor se rezultati dela dejansko samougotavljajo (s štetjem, merjenjem) in ne ocenjujejo, potem to lahko opravi tudi delavec posameznik, če je tako določeno v samoupravnem splošnem aktu. Seveda pa mora delavcu, katerega rezultati dela se ugotavljajo, biti zagotovljeno varstvo pravice zoper ugotovitev pooblaščenega delavca. Ugotavljanje rezultatov dela po delavcu posamezniku pa ne pride v poštev, ko se rezultati dela dejansko ocenjujejo. Pri metodi ocenjevanja se arbitrira, za to pa ne more biti pooblaščen posamezni delavec.

Pravna služba  
Janez Solina

## IZREČENI DISCIPLINSKI UKREPI

Na podlagi določil 181. člena pravilnika o delovnih razmerjih objavljamo ukrepe, katere je skupna disciplinska komisija izrekla na obravnavah.

OZD Servis motornih vozil

RASTRELEC Edi: zaposlen na delih in nalogah najzahtevnejša avtomehanska dela, odgovoren, ker je:

dne 15., 16., 17., 22. in 23.9.1984 koristil letni dopust prekomerno, torej ima za te dneve neopravičene izostanke z dela, v času od 1. - 20.6.1984 je nepravilno izpisoval in zaključeval delovne naloge, kar pa ni v njegovi pristojnosti.

tem je storil več hujših kršitev delovnih obveznosti, navedenih v in 15. točki 165. člena pravilnika o delovnih razmerjih, za kar mu disciplinska komisija izrekla disciplinski ukrep

### PRENEHANJE DELOVNEGA RAZMERJA.

istodobno se izreče, da ukrep ne bo izvršen, če delavec v 6 mesecih dneva pravnomočnosti, ne bo huje kršil delovnih obveznosti.

OZD Kovinska obdelava

PERTAČNIK Zvonko: zaposlen na delih in nalogah planer orodja odgovoren, ker je:

malomarno opravljal svoje delovne obveznosti.

tem je storil hujšo kršitev delovne obveznosti po 16., 20. in 33. točki 165. člena pravilnika o delovnih razmerjih, za kar mu je disciplinska komisija izrekla disciplinski ukrep

RAZPOREDITEV NA DRUGA DELA OZ. NALOGE ZA KATERE SE ZAHTEVA NIŽJA STOPNJA STROKOVNE IZOBRAZBE ZA DOBO 3 MESECEV.

## TOZD Velika oprema

PETEK Stanko: zaposlen na delih in nalogah stiskanje na stiskalnicah, je odgovoren, ker je:

- dne 19.12.1983 samovoljno zapustil delovno organizacijo ob 19,30 u in se do izteka delovnega časa ni več vrnil.
- dne 21.10.1983 je ob 8,30 uri samovoljno zapustil delovno organizacijo in se vrnil ob 9,45 uri.

S tem je storil več hujših kršitev delovnih obveznosti, navedenih v 46. točki 157. člena pravilnika o delovnih razmerjih, za kar mu je disciplinska komisija izrekla na javni obravnavi disciplinski ukrep

RAZPOREDITEV NA DRUGA DELA OZ. NALOGE, ZA KATERE SE ZAHTEVA NIŽJA STOPNJA STROKOVNE IZOBRAZBE ZA DOBO ENEGA LETA.

Pravna služba

## ŠČEPEC TEGA TEDNA

Nekateri se jezijo, ker jim skozi pipe ne priteče dovolj pitne vode.

Pri nas v TOZD Kovinska obdelava pa se jezijo, ker jim voda teče kar skozi strop ....

## ZAHVALE

Ob boleči izgubi drage mame Marije Drevenšek se zahvaljujem vsem sodelavcem TOZD TAP za izrečena sožalja, denarno pomoč, darovano cvetje ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Sin

Ludvik Drevenšek

Ob boleči izgubi očeta Antona Ljubša se zahvaljujem sodelavcem TOZD TAP - strojni oddelek za izrečena sožalja, ter darovano cvetje.

Franc Ljubša